…dag, 6 Mei 1941 — DAGBLAD — 58ste Jaargang, No. 3291

AMIGOE DI CURAÇAO

BOEKHANDEL Bethencourt. TEL. 1919 Uw adres voor alle soort Kantoorbehoeften

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags) Abonnementsprijs voor het Gebiedsdeel fl. 1.50 per maand [Arubafl. 2.—] bij vooruitbetaling. Afzonderlijke nummers fl. 0.10.

Adm. Tel. 1550. Redactie: Tel. 1858. Bureaux: Conscientiesteeg 27—29. Adres: Postbus 80, Willemstad. Uitgeefster: Paulus-drukkerij.

Vertegenwoordigers voor de Verenigde Staten van Amerika: M. D. BROMBERG & Associates Inc 19 to 25 West 44th Street, New York N. Y.

DRUKKERIJ Bethencourt. TEL. 1919 Uw adres voor alle soort DRUKWERK

…nden wenst geen Turkse bemiddeling in Irakees conflict.

…osevelt: „Democratieën moeten verheersen in de lucht . . . . ."

TOESTAND IN HET MIDDEN OOSTEN.

…halve met het Italiaans-Duitse le… in Libyë hebben de Engelsen thans …mpen met moeilijkheden in Irak een bedreiging van een mogelijke …se aanval op Syrië, zodat de Brit… …eep op het Nabije Oosten en het …grijke Suezkanaal een moeilijke … heeft. Men geeft toe, dat de …stand niet gemakkelijk is, doch Britse leiders hebben goede hoop, …zij deze de baas kunnen blijven. Er …een wanhoop over de tegenslagen Griekenland en de gebeurtenissen …ke gevolgd zijn, doch eerder grote… vastbeslotenheid om de strijd voort …zetten welke na het schoonvegen …n Ethiopië in een beslissende phase …komen. Aan de debitzijde staat de …kse campagne naar verhouding …rekkelijk klein doch belangrijk in …gtuigen en voertuigen.

Aan de creditzijde zijn er voortdu…d aankomsten van versterkingen …aronder Amerikaanse vliegtuigen …ander materiaal. Terwijl de Duit…s en Italianen in de Westelijke …estijn nog steeds op Tobruk hame… …is hun hoofdopmars bij Sollum aan Egyptische grens tot stilstand geko…n. Om in de Nijlvallei te komen moe… de as-strijdkrachten niet slechts de …rposten van het Britse leger ver…an doch tevens de uitgebreide de…sielinies doorbreken welke zijn op…worpen toen Generaal Graziani's le…r Egypte het vorig jaar bedreigde. Terwijl men nog trouw blijft aan de …iantie met Engeland gelooft niemand …ns dat iets anders dan een directe …val Turkije in de oorlog zal brengen …n de zijde van Engeland. En hoewel Turkije thans ongetwijfeld zal vech…n indien het wordt aangevallen kan …en niet weten wat een maand van Duitse druk, indien goed toegepast, …l kunnen doen. De receptie op Vrij…dagavond te Caïro van de Irakese le…atie ter gelegenheid van de 6e jaar…dag van Feisal II bleek een stijve …aestie te zijn en vele Britse en Egyptische autoriteiten, die gewoonlijk aanwezig waren vertoonden zich thans …iet. Reizigers die met het laatste vlieg…tuig in Bagdad arirveerden, deelden mede, dat Irakese soldaten op Vrijdag …oen zij nog daar waren, het vliegveld …hadden bezet, doch het vliegtuig, **een Nederlands toestel,** lieten doorreizen. Toen een Britse officier salueerde voor een Irakesen kolonel spuwde deze …laatste op de grond. Verder zei…den de reizigers, dat de toestand …n Bagdad gespannen is, terwijl de Britse en Irakese troepen schaars zijn. …en meent evenwel, dat de Engelsen …andelen, teneinde de moeilijk…… beëindigen, welke slechts aan …e elementen worden toegeschre…ven.

Agenten werken onder Von Pa…pen over het gehele Arabische schier…eiland en trachten alle ontevreden per…sonen op te hitsen door het beloven van allerhande dingen en Duitse steun. …n Irak waar er een belangrijke anti…Britse stemming heerst en veel binnen…landse ontevredenheid vond men het vruchtbaarste veld. Men beloofde den Irakezen een Imperium met Bagdad als hoofdstad en omvattende Syrië, Trans…jordanië en Palestina na het verdrij…ven van de Joden. Hier kregen de Duit…sers de steun van El Gailani, die in een onsuccesvolle coup eindelijk de macht in handen kreeg. Andere operaties van Duitse agenten bewerken de Kurden in het Oosten van Turkije met de belofte van onafhankelijkheid. Het kost niet veel om deze vurige stam op het oor…logspad te krijgen en deze mogelijkheid is dan ook een troef in Duitse han…den bij de onderhandelingen met Tur…kije. Het beroep van Irak op Duitsland maakt Turkije's rol nog belangrijker dan ooit voor de Engelsen.

De Duitsers kunnen Irak bereiken slechts door Turkije of Syrië.

De Egyptische pers beschreef Irak als het land waar sedert de geboorte in 1920 verschillende staatsgrepen, oproeren, politieke moorden, minder…heden, vervolgingen en grensinciden…ten hebben plaats gehad. „Le progres Egyptien" schreef, dat het drama van Irak het land is, dat door de olierijkdommen en de sleutelpositie van het Midden-Oosten een van de meest fortuinlijke gebieden is van Klein-Azië, dat zich nooit verder ontwikkeld heeft dan de zg. „stammen-periode".

Intussen heeft de zomerhitte in de woestijn zijn intrede gedaan en beginnen de Duitsers, naar gerapporteerd wordt, reeds eronder te lijden, niettegenstaande dat hun training voor de woestijnoorlog gedeeltelijk omvatte dat zij gedurende enkele periode moesten verblijven in speciale verhitte gebouwen, die in Duitsland waren ingericht om een kustmatig woestijnklimaat te scheppen. De Britse woestijntroepen kregen hun training in de woestijn zelf (Caïro, (AP) 5.5).

TURKIJE WIL BEMIDDELEN.

Van betrouwbare zijde wordt medegedeeld, dat Turkije heeft aangeboden te bemiddelen in het Brits-Irakese conflict.

Van ingelichte zijde zeide men, dat indien het aanbod van bemiddeling aan Engeland zou worden voorgelegd, dit zou worden aangenomen, tenzij Irak de strijdkrachten die het Habaniyah vliegveld bedreigen, worden teruggetrokken. (Londen, (AP), 5.5).

EEN VERZOENING IN IRAK IS MOGELIJK.

De Britse radio deelde mede, dat indien Rashid Ali Al Gailani, de (Pro-Nazie) Premier van Irak, zijn troepen van de bedreigende posities nabij de Britse bases wil terugtrekken en de strijd stopzet, de goede relaties tussen Engeland en Irak kunnen worden hersteld. (New York, (AP), 5.5).

IRAK DREIGT.

Radio Ankara rapporteerde uitzendingen van Irak, waarbij werd gedreigd, dat men de Britse woonwijken zou bombarderen, indien Britse bommen op Bagdad, de hoofdstad van Irak, zouden worden geworpen.

DE ONLUSTEN IN IRAK.

Het nieuwsblad „Alahrm" drukte de hoop uit, dat de orde in Irak spoedig weer mag zijn hersteld en de Irakese leiders het land mogen sparen voor de verschrikkingen van de oorlog, vooral daar Irak ver verwijderd is van het eigenlijke oorlogstoneel. (Caïro, (AP), 5.5)

SERBIË ZET DE GUERILLAKRIJG VOORT.

Robert St. John, de correspondent van de Associated Press, die na veel omzwervingen door Joegoslavië en Griekenland eindelijk te Caïro is gearriveerd met de geëvacueerde troepen, rapporteert dat 10.000 goed gewapende Joegoslaven in de wilde gebergten van Serbië en Bosnië nog steeds de guerilla-oorlog tegen de asmogendheden voortzetten. Hij vertelt: „Ik zag grote groepen patriotten hun geweren opnemen en de heuvels intrekken met de eed, dat zij nooit zouden ophouden de indringers te bevechten, tot hun nationale vrijheid hersteld zou zijn. Een hoge Joegoslavische gevluchte autoriteit deelde mij mede, dat hij betrouwbare rapporten ontving hoe deze troepen de Duitse en Italiaanse bezettingstroepen buitengewone moeilijkheden bezorgen.

Toen ik per motor door het heuvelachtig land trok naar de Dalmatische kust, terwijl de as-strijdkrachten uit alle richtingen kwamen opdagen, zag ik deze mensen in de dorpen bijeenkomen. Ik hoorde hen beloften fluisteren, dat zij zonder acht te slaan op de stukken papier, die in Beograd of Berlijn zouden worden getekend de tegenstand niet zouden opgeven.

Toen zij de rapporten over de wapenstilstand vernamen, verlieten de manschappen hun regimenten en namen zij kanonnen, ammunitie en materiaal mee.

De Commandanten zeiden niets. Zij wisten, dat het patriottisme was, geen verraad. Intussen waait in de kampen van Egypte de Joegoslavische vlag naast de Union Jack, terwijl honderden manschappen van het leger en de luchtmacht naast de geallieerden vechten. Joegoslaven spreken over een historische vergelijking, hoe de verslagen Serbische troepen in de vorige oorlog hun gedecimeerde gelederen hervormden en zich een weg sloegen naar de overwinning aan het Thessaloniki-front. Technisch is de Joegoslavische oorlog tegen de asmogendheden misschien voorbij, maar niet in de geest van die boeren, die wraak gezworen hebben (Caïro, (AP) 5.5).

JOEGOSLAVISCHE VLOOT WERKT MET ENGELSEN SAMEN.

De Kustwacht van de Verenigde Staten ontkende de rapporten, dat men drie Joegoslavische schepen in beslag heeft genomen, doch men deelde mede, dat wel voorbereidingsmaatregelen waren getroffen in verband met de schepen.

Een zegsman deelde mede, dat indien zekere geruchten worden gehoord, men ook zekere maatregelen treft. Franco Petrinovic, eigenaar van enkele Joegoslavische schepen en agent voor andere zeide, dat de gehele Joegoslavische koopvaardijvloot van 45 tot 50 schepen over de gehele wereld met de Engelsen samenwerkt. (New York, (AP), 5.5).

OORLOGSCOMMUNIQUE VAN CAIRO.

Luchtmacht van Irak grotendeels vernield.

De Irakese artillerie, die in de buurt van het Habaniyah vliegveld staat opgesteld, werd gisteren betrekkelijk nonactief gemaakt door onze luchtmacht. Het garnizoen te Habaiyah is intact en leed weinig verliezen door de niet-uitgelokte Irakese aanval. Het grootste deel van de Irakese luchtmacht is reeds vernield door onze lucht-activiteit, die zich ontplooide, terwijl men trachtte de Britse kampementen aan te vallen of als resultaat van aanvallen door onze luchtmacht op de Irakese bases.

In het Basra-gebied bleven onze troepen in de bezetting zonder gehinderd te worden.

Bij Tobruk worden succesvolle tegenaanvallen ondernomen.

In Libye werd bij Tobruk in de nacht van 3 op 4 Mei door onze troepen een tegenaanval ondernomen, waarbij den vijand hevige verliezen werden toegebracht en de voorbereidingen voor een nieuwe aanval uiteen werden geslagen.

In het Sollumgebied waren onze gemechaniseerde strijdkrachten wederom actief. Verschillende vijandelijke detachementen werden met succes aangevallen, met verliezen voor hen in personeel en in gepantserde gevechtsvoertuigen.

In Abessinië komen steeds meer gevangenen binnen.

In Abessinië bezetten de Indische troepen in het Debubgebied Emadani en Ulethert op 3 Mei. Gedurende het verloop van deze operatie werd een hevige tegenaanval door den vijand ondernomen met een grotere strijdmacht, welke echter werd afgeslagen met gevangenneming van een officier en 250 manschappen van andere rang.

Gisteren werden nog meer belangrijke stellingen bezet en werd de opmars naar Amba Alagi verder voortgezet. Een groot aantal vijandelijke troepen gaf zich over. Het aantal is nog niet geteld.

In de Zuidelijke districten worden verdere vorderingen gemeld door al onze colonnes, die opereren in achtervolging van den vijand. (Caïro, (AP), 5.5).

INDIEN DE V. S. MEE ZOUDEN DOEN.

Volgens de „Dienst Aus Deutschland" maakt de kans van een interventie van de Verenigde Staten in de oorlog het van Duitse zijde onmogelijk om een speculatie te maken betreffende de duur van het conflict. Men opperde de mogelijkheid, dat de oorlog tot 1942 zou kunnen duren.

De Amerikaanse interventie wordt door de Duitsers genoemd als een invloed welke de oorlog zou kunnen verlengen doch onder geen voorwaarde het uiteindelijke resultaat veranderen.

Uit andere bronnen zijn er aanduidingen, dat de Duitsers, die Hitlers Rijksdagrapport nauwkeurig bestudeerd hebben, peinsden over de vooruitzichten, indien de Verenigde Staten belligerent zouden worden. (Berlijn, (AP), 5.5).

ALS CONVOOIEN NODIG ZIJN MOETEN DEZE WORDEN GEBRUIKT.

Bij een interview deelde Voorzitter Vinson van het Marine-Comité van het Huis mede, dat indien convooien nodig zijn om de oorlogsmaterialen der Verenigde Staten aan Engeland te leveren, men dan ook maar convooien moet gebruiken. Hij verklaarde, dat het volk van de Verenigde Staten alle stappen wenst te nemen om te zorgen, dat de hulp aan Engeland effectief is.

Verder deelde hij mede, dat het volk volkomen toestemt om 7 milliard dollar te besteden aan hulp voor Engeland, doch dat men niet wenst te zien dat de materialen tot zinken worden gebracht wegens gebrek aan convooien. (Washington, (AP), 5.5).

Het nieuws van vandaag.

Turkije zou bemiddelen in het Brits-Irakese conflict, maar reeds kwam een officieel telegram uit Londen vertellen, dat de Engelse regering deze bemiddeling niet wenst (blz. 1 en 2).

Inmiddels gaat de oorlog — die officieel geen oorlog is — er voort. De gehele luchtmacht van Irak schijnt reeds vernietigd te zijn. De Duitsers zetten de Koerden op. De Koerden vormen een volksgroep van in totaal ruim 2½ millioen mensen, allen klein van gestalte. Het zijn allemaal rovers en wee hem, die in hun handen valt. Wie er komt, gaat hen bezoeken om hun godsdienstige functies, want de Duivelcultus is zeer verbreid onder de Koerden. Voor de rest zijn ze Mohammedanen. Het Christendom komt er niet voor. Ze wonen vooral tussen de Kaukasus en Euphraat. Olie-stad Kirkuk is een belangrijk Koerden-centrum. Ze zijn gauw aangebrand, en de Duitsers, die ervan houden in troebel water te vissen, profiteren daar van.

De streek rond Basra is door de Britten bezet („Allerlaatste Nieuws", blz. 3).

Roosevelt zei aan Stimson, dat de productie van vliegtuigen, vooral van bommenwerpers, opgevoerd moet worden. „De democratieën moeten overheersen in de lucht", aldus de President der V.S. Een bericht uit Washington kan als aanvulling daarbij dienen, want het doet zien, dat de VS. in Maart 1216 vliegtuigen afleverden, maar in April 1427...... (blz. 2).

Uit Berlijn komt bericht, dat ook daar de productie gal worden opgevoerd. Een ander telegram uit Berlijn zegt, dat de deelneming van de V.S. aan de oorlog deze alleen van duur kan verlengen, doch het uiteindelijke resultaat niet veranderen.

Men noemde 1942 als eindjaar (blz. 1).

Uit Serbië komen hartverheffende berichten, dat een 10.000 guerilla-vechtersbazen nog bezig zijn Duitsers in de pan te hakken (blz. 1).

Lesbos en Chios zijn nu schijnbaar definitief door de Nazies bezet. Beide eilanden liggen zo, dat de haven van Smyrna volkomen kan worden afgesloten door wie op deze eilanden de baas is (blz. 2)

De Britten berichtten, dat ze met succes tegenaanvallen doen bij Tobruk, terwijl uit Berlijn bericht wordt, dat de Nazies deze aanvallen hebben weten af te slaan.

Invloed Nazie-bezetting van Balkan op Internationale Markt.

DE THEE WORDT DUUR.

Wallstreet lacht en huilt.

Voor de oorlog was het zo, dat de Amsterdamse beurs over Bulgarije kon meepraten, heel wat soliede guldens zijn in dit putje verloren geraakt. Naast Russen en Serben hadden, voor de Balkanoorlogen in het begin van deze eeuw uitbreken ook de Bulgaarse zegel- en tabaksleningen een plaats veroverd in de Nederlandse beleggingsportefeuilles. Maar reeds meer dan 25 jaar volgt de ene reorganisatie op de andere, waarbij obligatiehouders telkens aan het kortste eind trekken.

Bij het vredesverdrag van Neuilly in 1919 werden Bulgarije de biezonder vruchtbare streken in de Dobroedzja, Thracië, de vlakte van Strumitza en de toegang tot de vrije zee ontnomen. Aan de totale oppervlakte bleef toen over 103.146 km² met een bevolking van ruim 6 millioen zielen, waarvan 85% andere nationaliteiten, zoals „Dagblad Amigoe di Curaçao" reeds vaker heeft uiteengezet.

De Bulgaarse financiën zijn sedert de Balkanoorlogen volkomen in de war. De Leva, die oorspronkelijk 48 cent waard was, daalde in 1938 tot circa 2 cent.

De handel van Bulgarije is steeds voor het grootste gedeelte georiënteerd geweest op Duitsland en de landen van de Donau-monarchie. In 1938 ging zijn export voor 69,15% naar Groot-Duitsland en werd vandaar 63,44% van de totale import ontvangen.

De export bestaat voornamelijk uit graan en maïs en verder uit fruit, groenten en melkproducten. Wat minerale producten betreft, is steenkool nog van belang, doch overigens is de export van deze groep van producten te verwaarlozen.

Ongeveer 80% der bevolking leeft van de landbouw. Bulgarije is thans een arm land.

Bulgarije zal vermoedelijk lang moeten treuren over zijn fouten van 1914 en 1941. Maar ook zoals het nu is, is de weerslag van de occupatie van de gehele Balkan reeds in de financiële telegrammen, die wij binnenkrijgen, te bespeuren.

Wallstreet speelt het spelletje van Jantje lacht en Jantje huilt. Na de zeer gevoelige inzinking gedurende de vorige periode, gaf de New Yorkse beurs de afgelopen periode een tegengesteld beeld te zien. Het Dow Jones-indexcijfer voor industriële aandelen sprong in enkele dagen van 117,94 tot 122.40. De zg. oorlogsfondsen, als Bethlehem Steel, sprongen $ 5.— en meer naar boven.

Inzonderheid Douglas Aircraft was willig en in één week liep de koers van $ 64 naar $ 73. De oorzaak van de biezondere belangstelling voor dit aandeel is de zo juist bekend gemaakte winst over het jaar 1940. De Douglas verdiende in 1940 $ 10.832.000 tegen $ 2.884.000 in 1939. Natuurlijk zal hiervan een groot deel in de schatkist vloeien, maar er blijft voor aandeelhouders voldoende over, hetgeen blijkt uit het betaalbaar gestelde dividend over het tweede halfjaar 1940, t.w. $ 5.— per aandeel.

Voordelige winsten.

Opvallend is het gemanoeuvreer met de preferente aandelen Cities Service. De koers dezer aandelen viel van $ 56.— naar $ 48.—, doch herstelde zich even snel tot $ 59.—. Diverse oorzaken zullen hierbij vermoedelijk hebben samengewerkt. In de eerste plaats heeft het buitenland vrij groot belang bij deze aandelen en enig aanbod van Engelse of Canadese zijde is reeds voldoende om de koers gevoelig te drukken, omdat de interesse van den Amerikaan voor dit fonds nooit groot is geweest. De directie der Cities Service volgt voorts al meerdere jaren de politiek om zelf als koper op te treden. Op deze preferente aandelen drukt een achterstallig dividend van ongeveer 45%. De maatschappij verdiende in 1939 voldoende om het jaarlijkse dividend van 6% op de preferente aandelen uit te betalen. De cijfers over 1940 zijn nog niet bekend. Bij inkoop dezer aandelen maakt de maatschappij dus een belangrijke papieren winst. Het standpunt van de New Deal t.o.v. deze groep utilities is echter bekend, hetgeen voor vele Ame-

rikanen voldoende is om deze aandelen links te laten liggen.

Koffie te New York bleef vast gestemd, doch in Soerabaya lag dit product eerder iets aangeboden.

Rubber.

De rubberprijzen in de verschillende centra lopen niet parallel. New York was als gevolg der toenemende spanning vast, doch tegen het slot werd de toestand in het Verre Oosten als minder critiek beschouwd, hetgeen een reactie tot gevolg had. Londen daarentegen ziet deze aangelegenheid uit een andere gezichtshoek, waarbij de mogelijkheid tot aanvoer een belangrijke rol speelt. Rubber te Londen was daarom beter gedisponeerd.

Zoals bekend is, besloot Amerika verleden jaar een rubber reserve-voorraad op te bouwen. Daartoe werd de Reconstruction Finance Corp. (R.F.C.) ingeschakeld, welk lichaam vervolgens de „Rubber Reserve Comp." in het leven riep.

Naast een barter-overeenkomst met Engeland, waarbij ruim 80.000 ton rubber tegen katoen zou worden geruild, werd besloten een stock aan te leggen van 330.000 ton. Als gevolg van deze beslissing werd de rubberproductie-kraan geleidelijk opengedraaid.

Voor de periode Juni December 1940 werd de export verhoogd van 80% tot 85%. Later werd de productie nog hoger opgevoerd en het laatste kwartaal 1940 werd 90% geproduceerd.

In 1941 werd de kraan geheel open gezet en werd de productie voor het lopende kwartaal op 100% van het standaardquotum vastgesteld. Deze week kwam het bericht door, dat ook gedurende het tweede kwartaal op deze basis zal worden doorgewerkt.

Er mag nog wel eens speciaal op gewezen worden, dat de huidige productie de consumptie belangrijk overtreft.

Over de afgelopen maanden gaf het I.R.C. de volgende cijfers (in tonnen):

	wereldverbruik	wereldexport
April	97.649	111.631
Mei	96.922	110.779
Juni	79.006	110.453
Juli	75.925	134.190
Augustus	78.977	117.239
September	76.707	124.973
October	85.977	124.067
November	83.152	103.827
December	83.539	127.778
Totaal 1940	1.054.850	1.040.258

In 1940 werd dus bijna 350.000 ton meer geëxporteerd dan geconsumeerd.

Hiervan voegde Amerika ruim 180.000 tot aan de reserve-voorraad toe.

De bij het I.R.C. aangesloten landen exporteerden in 1940 totaal 1.256.827 ton of 11.553 ton meer dan mocht worden uitgevoerd. Op basis van 100% mogen deze landen uitvoeren 1.554.700 ton of bijna 300.000 ton meer dan over 1940.

Verwacht wordt, dat Amerika in 1941 een grotere consument zal worden dan in 1940.

Neemt men een meerdere consumptie voor 1941 aan van 150.000 ton, het geen eerder aan de optimistische kant is, dan zal bij een onveranderd percentage van 100% export er een over-productie zijn van rond 500.000 ton.

Ultimo December bedroegen de Amerikaanse voorraden 318.500 ton. De ijzeren voorraad zou circa 415.00 ton groot worden.

Uit het feit, dat voor het tweede kwartaal de export onveranderd gehandhaafd blijft op 100% van het standaardquotum, blijkt, dat Amerika naast deze ijzeren-voorraad een normale handelsvoorraad wil aanhouden.

In 1940 consumeerde Amerika ruim 618.000 ton rubber. Januari zette in op een jaarbasis van ruim 750.00 ton. Wil Amerika een voldoende vooraad hebben om bij een na de reactie van Tokio op Roosevelts daden („Dagblad Amigoe di Curaçao, 1 Mei, blz. 1) wel zeer dreigend geworden oorlog in het Verre Oosten niet vast te lopen, dan zullen de ijzeren- en normale handelsvoorraden ongeveer voldoende moeten zijn voor een jaar consumptie.

Voorts zal ook Engeland zijn voorraden zo hoog mogelijk willen opvoeren, voordat de aangekondigde duikbootoorlog zijn maximum bereikt. Trouwens mag ook niet vergeten worden, dat wel eens een schip, geladen met rubber onder de wekelijkse scheepvaartverliezen zal zijn aangetroffen.

Uit het bovenstaande blijkt, dat het handhaven der totale productie thans alleszins gewettigd is.

In de na de oorlog verarmde wereld zal de rubberconsumptie belangrijk lager zijn dan thans, tenzij nieuwe vindingen een nieuwe periode inluiden. Het zal daarom voor de diverse maatschappijen nodig zijn om op hun concessies en aanplanten in de goede jaren 1940 en 1941 extra af te schrijven.

Nederland.

ZWIJGEND HERDENKEN EN DE VLAGGEN IN TOP!

De Gouvernementspersdienst schrijft:

Wij praten misschien te veel over de oorlog...... Wij weten het wel, het is allemaal heel goed bedoeld...... maar laten wij onze zucht tot spreken, tot „getuigen" op de 10e Mei bedwingen. Laten wij gedurende enkele minuten de arbeid neerleggen...... opdat wij kunnen gedenken, bidden. Met volle overgave en innige overtuiging. Laten wij stil zijn. Spreken kunt ge met iedereen, zwijgen alleen met wien ge u verbonden weet.

Het Indische Dagblad schreef dezer dagen in verband met het zwijgend-herdenken, dat alle Nederlanders de 10e Mei zullen doen „het samen zwijgen is de hoogste vorm van eenheid". Zullen wij het dan niet liever aandurven op deze dag van nationale rouw en wil tot handhaven, enkele minuten tezamen en eendrachtig te zwijgen en onze gedachten te laten gaan naar degenen, die ons dierbaar zijn, ze te verenigen en te richten op het ene doel, dat voor ons ligt: de bevrijding van het Vaderland?

De wil tot handhaven...... Die zit, ondanks onze rouw en ons zwijgend herdenken, boven alles voor bij onze wil en onze bedoelingen

Daarom gaan wij, in Nederlands West Indië in ons vrije Nederlandse gebiedsdeel, de vlaggen niet halfstok hijsen, maar fier, boven in de top, laten wij het goede rood-wit-blauw wapperen. Als teken van onze vrijheid en onze stellige wil, die vrijheid te handhaven en uit te dragen. En haar mede, voorzover dat in ons vermogen ligt, voor het Vaderland te heroveren.

JAGEN EN TONEELSPELEN.

Alles wordt in Nederland door de Duitsers „gesloten". Alles wordt samengesmolten en verenigd. Het doel is duidelijk: den overweldiger onwelgevallige elementen kunnen zodoende gemakkelijk tot werkloosheid worden gedoemd en door aan het hoofd van al die lichamen vriendjes te zetten kan hij ermee doen wat hij wil. Zo wordt alle particuliere initiatief vermoord en zo krijgt moloch Staat alles in zijn klauwen.

De moord op Rotterdam wordt door Nederland gemoord op de geest van Nederland ... chten over volgd. Nu zijn er weer ber... pen", aan nieuw-gestichte „jachtschap, ... op staat: welker hoofd een driemansch... genaar een nazie-voorzitter, een lander... rsoren een afgevaardigde van de jage... gen. ganisatie. Niemand mag meer ja... cht- tenzij hij lid van de Nederlandse Ja... vereniging is. En natuurlijk zijn hevige straffen gesteld op iedere overtreding. De toneelspelers zijn nu ook in een gilde geperst. Een zekere Jan Koetsier-Mulder heeft daar de teugels (en de zweep in handen). Niemand mag meer toneelspelen, die geen lid van het gilde is. Joden, onder andere, mogen geen lid zijn. Zo zal Nederland de kunst van een Saalborn, een Fie Carelsen moeten missen. Zouden zij nog in leven zijn: Louis de Vries, Mevrouw de Boer-van Rijk, Louis Davids zouden niet meer mogen optreden...

INDIË PRAEPAREERT ZICH OP IEDER GEBIED.

Dat Nederlands-Indië zich op ieder gebied voorbereidt op wat mogelijk komen kan, is reeds uit vele berichten gebleken. Thans wordt gemeld, dat aan alle scholen, ook de inlandse, aan het gymnastiek-onderwijs veel meer tijd wordt gegeven dan ooit het geval is geweest, dat de training er geïntensiveerd is en dat vele gymnastiekonderwijzers een aparte opleiding tot reserve-officier krijgen. Het Wilhelmus, in vertaling en verklaring, wordt van Gouvernementswege in tienduizendtallen verspreid, evenals het bekende boekje „De vijf dagen van Holland", dat in het Maleis, Javaans, Soendanees is vertaald. Ook worden in de scholen lesuren gewijd aan de Nederlands-Indische defensie.

VOOR DEN GOEDEN VERSTAANDER....

Prof. J. Huizinga, de bekende Leidse hoogleraar, historicus, wijsgeer, indertijd promotor van Prinses Juliana, heeft te Amsterdam een rede gehouden ter gelegenheid van de 125ste verjaardag van de Koninklijke Academie van wetenschappen. Er was een voelbare geest van Nederlandse onafhankelijkheidszin in 's professors rede.

Hij zeide, dat de nationale Nederlandse waarden geenszins onderschat mogen worden, wanneer men Nederlands positie in de wetenschappelijke wereld beziet, zowel in het moederland als in de overzeese gebieden. „Ziet wat Nederland verricht heeft voor de athnologie, de archeologie, de geografie, de rechtswetenschap, de geneeskunde, de chemie, de godsgeleerdheid de wijsbegeerte!" zo riep Prof. Huizinga uit en hij noemde de grote namen: Fruin, Kern, Zeeman, Snouck Hourgronje, van Wollenhoven, Asser „meesterlijke geesten die allen volbloed Nederlanders waren". En: „de Duitse invloed op het Nederlandse geestesleven was groot in de afgelopen 125 jaar, soms wel eens groter dan gewenst was voor de Nederlandse wetenschap, die gebaat is bij algemeen-internationale uitzichten". De redenaar somde in het verband van zijn betoog de typisch Nederlandse eigenschappen op: „verdraagzaamheid, sterke zin voor rechtvaardigheid, koel en gematigd oordeel en afkeer van eigen lof".

DE MINISTERS GAAN TERUG.

Minister Welter en van Kleffens zullen 11 Mei Nederlands-Indië verlaten, vervolgens over Australië en de Verenigde Staten gaan. Zij zullen op 10 Mei de herdenkingsplechtigheden van de moord op Rotterdam in Indië bijwonen. Op 12 Mei zullen zij in Sydney (Australië) aankomen, vergezeld van den Heer Ritman, chef van de Gouvernementspersdienst in Indië.

BELANGRIJKE BESPREKINGEN.

Mr. D. Crena de Jongh, directeur van het Deviezeninstituut in Nederlands-Indië zal binnenkort een bezoek aan de Verenigde Staten brengen tot het houden van besprekingen met Amerikaanse autoriteiten.

Politiek en Oorlog.

LONDEN WEIGERT.

Officieel wordt uit Londen gemeld, dat de Britse Regering het Turkse aanbod heeft geweigerd om te bemiddelen tussen Engeland en Irak (Londen, (AP) 5.5).

BEROEP VAN EGYPTE OP IRAK.

De Egyptische Regering zond na een lange kabinetszitting een boodschap aan de regering van Irak, waarbij men een beroep deed om een vredelievende regeling te treffen met de niet-verklaarde oorlog tegen Engeland.

In deze boodschap aan de Regering van Irak zeide de Egyptische Regering, dat het verzoek werd gedaan door een Arabisch sprekend land aan een ander, omdat de Arabieren nauw verbonden zijn met de democratieën.

Van ingelichte zijde deelt men mede, dat de Turkse Regering ook een dergelijk beroep op Bagdad heeft gedaan (Caïro, (AP) 5.5).

OOK DUITSLAND GAAT PRODUCTIE OPVOEREN.

De Duitsers deden speculaties betreffende de mogelijkheid, dat de Verenigde Staten aan de oorlog zullen meedoen en maakten voorbereidingen om de productie van wapentuig nog hoger op te voeren voor het voeren van een oorlog die langer duren zal. Hitlers verklaring, dat Duitsland vastbesloten is de leiding in „de grootste bewapeningsrace van de geschiedenis" te behouden, deed vele Duitse leiders de uitzichten overwegen van een langduriger conflict met meer vijanden.

In een commentaar van de „Deutsche Algemeine Zeitung", dat Hitlers Rijksdagredevoering van Zondag besprak, refereerde men naar de verklaring van Noord-Amerikaanse Generaals en Admiraals, dat de Duitse productie van wapenen zich op een hoogtepunt bevindt, terwijl de Verenigde Staten een natie is „op wielen". De „Zeitung" zeide: „Maar men kan niet over de Oceaan zwemmen op wielen" en hield vol, dat niet machines, doch de taak om hulp aan Engeland te leveren de moeilijkheid van het ogenblik is. (Berlijn, (AP), 5.5).

DE PRODUCTIE VAN AMERIKAANSE VLIEGTUIGEN.

Een Regeringsautoriteit van het Bureau voor Productieleiding maakte bekend, dat de vliegtuigfabrikanten 1427 militaire vliegtuigen in April hebben afgeleverd, vergeleken met 1216 in Maart. De types van de vliegtuigen, noch het aantal, dat werd gevoegd bij de luchtstrijdkrachten van de Verenigde Staten of aan Engeland werd geleverd, werd bekend gemaakt. (Washington, (AP), 5.5).

AANTAL GELEVERDE VLIEGTUIGEN STIJGT.

Het Departement van Koophandel der V. S. deelde mede, dat de geleverde vliegtuigen aan het Britse Imperium in Egypte van 285 in Februari gedurende Maart steeg tot 414. De waarde van de in Februari geleverde vliegtuigen is $ 16.726.284 en van de in Maart geleverde vliegtuigen $ 25.241.303. (Washington, (AP). 5.5).

BENOEMING VAN OPPERBEVELHEBBER OP KRETA.

Majoor-Generaal B. C. Freyburg, Hoofdcommandant van het Nieuw-Zeelandse expeditieleger, is benoemd tot Opperbevelhebber van de geallieerde strijdkrachten op Kreta.

De benoeming werd in een dagorder door den Grieksen Premier en Minister van Oorlog, Tsouderos, bekend gemaakt, welke was gericht aan alle officieren en manschappen. In de stad Canea op het eiland Kreta zijn de hoofdkwartieren van den Grieksen Koning George en de Ministers gevestigd sedert dezen door de nazie-opmars naar Athene werden gedwongen de hoofdstad te verlaten. De Regering beloofde de tegenstand op Kreta voort te zetten. (Canea, (AP), 5.5).

DARLAN TERUG NAAR PARIJS.

Vice-Premier Admiraal Darlan vertrok wederom naar Parijs per speciale trein, na minder dan 24 uur geleden naar Vichy te zijn teruggekeerd om met Pétain te onderhandelen betreffende de resultaten van Darlans besprekingen met Otto Abetz, den vertegenwoordiger van Hitler te Parijs.

De Admiraal maakte zijn reis gewoonlijk per auto. De reis per speciale trein duurt slechts vier uur. Er zijn nog geen aanduidingen betreffende de aard van mogelijke nieuwe Duitse voorwaarden voor samenwerking met de Fransen. Sommige neutrale diplomatieke kringen beweerden gisteren, dat Abetz aan Darlan een beleefd ultimatum heeft gegeven, waarin de terugkeer van Laval in het kabinet geëist wordt. (Vichy, (AP), 5.5).

MEER INDISCHE OLIE NAAR JAPAN.

De Britse en Noord-Amerikaanse oliemaatschappijen hernieuwen hun verkoopcontracten met Japan. Door de overeenkomst wordt de export van Nederlands Indische olie naar Japan vermeerderd van 494.000 tot 1.800.000 ton per jaar. Van onofficiële zijde speculeerde men, dat de contracten zouden kunnen worden beïnvloed indien de Irakese olie voor Engeland verloren mocht gaan en men van Nederlands-Indië zou moeten betrekken. Zulke oorlogsorders zouden natuurlijk de voorkeur genieten. (Batavia, (AP), 5.5).

BOMMENWERPER DOOR BRITSE TORPEDOJAGER NEERGESCHOTEN.

In een communiqué deelde de Britse Admiraliteit mede, dat een twee-motorige Duitse bommenwerper in de afgelopen nacht werd vernield door HMS. „Southdown" (Commandant G. N. Loriston Clarke). Het vliegtuig viel de torpedojager aan met bommen, doch veroorzaakte geen verliezen aan boord. Het afweervuur van de „Southdown" had spoedig effect. Men zag de vijandelijke bommenwerper in vlammen uiteenspringen en in zee neerstorten, waarna de torpedojager zijn weg vervolgde. (Londen, (AP), 5.5).

SS. MORMACLAND DOOR DE V.S. OPGEVORDERD.

De Moore McCormack Line maakte bekend, dat de marine onverwachts het vrachtschip „Mormacland", dat op Vrijdag as. met vracht naar Brazilië, Uraguay en Argentinië zou vertrekken, heeft opgevorderd. De vracht, welke gisteren reeds aan boord was, werd gelost en het schip vertrok van New York naar Newport News, Virginia. Naar gerapporteerd wordt zal het schip worden omgebouwd in een vliegtuigmoederschip (New York, (AP) 6.5).

25 TANKSCHEPEN AAN ENGELAND.

De Maritieme Commissie van de V.S. maakte bekend, dat in een vergadering van de eigenaars van tankschepen was goedgekeurd, dat 25 tankschepen ogenblikkelijk in Engelse dienst zullen overgaan als eerste stap teneinde tegemoet te komen aan Roosevelts verzoek om 2 millioen ton scheepsruimte voor het bieden van hulp aan Engeland. Naar gemeld wordt, zullen op een latere datum nog 25 tankschepen worden overgedragen (Washington, (AP) 5.5).

PATROUILLEACTIVITEITEN IN IRAK.

Het communiqué van het Midden-Oosten deelt mede, dat gisteravond succesvolle patrouilleactiviteiten werden uitgevoerd door de Engelsen bij het Habbaniyahvliegveld tegen de aanvallende Irakese troepen (Caïro, (AP) 5.5-.

DUITSERS AAN DE ZUIDPOOL.

Leden van de Amerikaanse Zuidpool-expeditie die arriveerden aan boord van de „North Star" verklaarden, dat Britse marinestrijdkrachten een Noorse walvisvaarder hebben opgeblazen in de Deceptionbaai, teneinde het gebruik daarvan door de Duitsers te voorkomen. Men zou tevens rapporten hebben vernomen omtrent Duitse en Japanse operaties in de nabijheid van het Deceptioneiland (Boston, (AP) 5.5).

AANVAL OP MANNHEIM.

Van ingelichte zijde deelde men mede, dat de hoofdaanval van de Britse bommenwerpers in de afgelopen nacht gericht was op Mannheim. Later werd officieel gemeld, dat zware aanvallen gericht waren op de industriesteden in het Midden Rijngebied door vliegtuigen van het bommenwerperscommando (Londen, (AP) 6.5).

CURACAO.

CUROM-NIEUWS.

Programma Wo.: 8.35 Nieuwsbulletin.
12.15 Nieuwsbulletin, gevolgd door muziek.
18.30 Populaire Middel- en Zuid-Amerikaanse muziek, aangeboden door firma Th. A. Henriquez.
20.45 Programma aangeboden door 's Band „King of Jazz".
21.45 Wilhelmus, sluiting.
De luisteraars willen hun toestel wel zacht afstellen, dat ook hun buren en huisgenoten van hùn radio kunnen genieten, kunnen praten en eventueel ...n.

CUROM.

„De Curom-Gids" van deze week bevat de telegrammen, die de Curom aan de volwassen leden van het Koninklijk Huis heeft gezonden ter gelegenheid van de verjaardag der Kroonprinses.

Voor de 10e Mei zal een afzonderlijk textboekje worden toegezonden. Wij verwijzen inmiddels naar het volledige programma in ons blad van jl. Zaterdag.

Mr. J. J. A. Ellis schreef een zeer interessante bijdrage over zetelverplaatsing van N.V.'s — iets waar men tegenwoordig zo vaak over leest, doch waar de leek vrijwel niets van weet.

BOTICA'S.

Deze week hebben de volgende botica's de Zondag- en nachtdienst:
Otrabanda: Emma.
Punda: Excelsior.

CHÈQUEKOERSEN.

De Plaatselijke Banken noteren de volgende koersen:

	Inkoop.	Verkoop.
Batavia	99.50	100.50
Paramaribo	99.59	100.50
Caracas	45.—	47.50
New York	1.8850	1.9050
Londen	7.55	7.65
Zürich	45.00	46.50

NIEUWE POSTZEGELS.

Met ingang van de 10de Mei a.s., zullen nevens de thans gangbare frankeerzegels, nieuwe zegels van 10 cent en 15 cent in omloop worden gebracht. Deze zegels zijn in Nederlands Oost-Indië vervaardigd naar een ontwerp van den Nederlandsen kunstschilder W. van Konijnenburg en geven dezelfde beeltenis van H. M. de Koningin weer als de kort voor de bezetting van het Moederland uitgegeven Nederlandse frankeerzegels.

JOHN DE GROOT †.

Dezer dagen overleed in de ouderdom van 78 jaar **John de Groot,** een oud-gediende bij het Biezonder Onderwijs.

Een lange reeks van jaren heeft hij het onderwijs gediend vooral aan de jongensschool van St. Jozef te Pietermaai. Hij was een self made man en woekerde met de hem gegeven talenten. Frater Radulphus getuigde van hem: „Hij was een ijverige en getrouwe meester".

Ook op ander velerlei gebied verwierf hij zich verdiensten o.a. was hij in zijn jeugd een bekend toneelspeler, die menige lauwer wegplukte op het toneel van de St. Jozef-gezellenvereniging.

Ongeveer 10 jaren geleden werd hij door de fraters gepensionneerd.

Hoog van jaren en rijk aan verdiensten sleet hij zijn laatste levensjaren.

Hij ruste in vrede.

VERITAS VERGADERDE.

Gisteren luisterden de leden van Veritas naar een causerie over „Het Moderne Bewaarschoolonderwijs".

De vergadering vond plaats in de nieuwe bewaarschool van het Sint Martinusgesticht.

De vereniging „Veritas" zal de Priesterzaterdag propageren en op de tweede Pinksterdag, 2 Juni as., zal er een recollectie gehouden worden op Habaai.

DON BOSCO GAAT FEEST HOUDEN.

Op 15 Mei zal Don Bosco een feestvergadering houden, waarbij het stuk „Metamorphose" zal worden opgevoerd.

PROTEST VAN DE CHAUFFEURSBOND.

De chauffeursbond „San Cristobal" heeft, naar wij vernemen, een protest geschreven naar aanleiding van het feit, dat de leden van de Rotary tijdens hun verschillende toeren op het eiland gebruik gemaakt hebben van welwillend afgestane bussen door de Politie en de K.L.M. De bond is van mening, dat deze handelwijze niet in overeenstemming is met de geest van de Rotary.

Ook de beide instanties, die de bussen afstonden, handelden volgens hen niet juist.

Het protest is verzonden aan het Bestuur van de Rotary, aan de Politie en aan de K.L.M.

TRAGISCH ONGEVAL.

Zaterdagnamiddag vond een dodelijk ongeval plaats op Bullenbaai, toen een 16-jarige hulpbediende van een Engels tankschip, bij het zwemmen op onverklaarbare wijze zoek raakte en korte tijd later op de bodem van de baai aangetroffen werd.

De jongen stond bekend als een goed zwemmer, die echter spoedig last van krampen had.

Na uit het water te zijn opgehaald, werd nog lang daarna kunstmatige ademhaling toegepast, echter zonder gunstig resultaat.

Het slachtoffer was afkomstig van Bristol en van Engelse nationaliteit.

LIEFDE EN HAAT.

Door de politie werd Zaterdagavond laat een vrouw in de omgeving van Noord-Rozendaal aangetroffen, die hevig bloedde. Na verlening van eerste hulp, werd zij naar het hospitaal overgebracht, alwaar de geneesheer ernstige, doch niet direct levensgevaarlijke verwondingen constateerde.

Korte tijd later werd door de Recherche **een man aangehouden, die met** de vrouw had samengeleefd, wiens aanhankelijkheid echter in haat was verkeerd, en die zij geliefde met een mes had bewerkt.

Hij werd ter overdenking ten politieburele in verzekerde bewaring gesteld.

WAT LUIDRUCHTIGER.....

Dat zeelieden de laatste tijd wat luidruchtiger en ook lastiger zijn dan in normale tijden, is in wezen niet kwalijk te nemen. Zij dragen goeddeels bij tot het welslagen van de gang des levens in het ontwrichte Europa en de demoraliserende invloed van een oorlogstijd ontkomen zij niet.

Zo zette een zeeman Zaterdagavond laat de bar beneden het West-End-theater op stelten, waarbij hij een kleine vernieling pleegde.

Na een nacht ten politieburele te hebben doorgebracht ter ontnuchtering, werd de zaak door de Recherche in der minne geschikt, tot genoegen van beide partijen.

RAADSEL.

Door een dame werd aangifte gedaan van vermissing van een bedrag aan geld uit een kast in haar woning. De rechercheur, die de aangifte kwam opnemen, deed voor alle zekerheid een onderzoek in de woning van de aangeefster zelve en vond het geld terug onder een tafelkleed in de keuken. Het geld is terug, doch er zal steeds een raadsel onopgelost blijven. Een slecht geheugen dan wel een mislukte poging tot diefstal?

KETEN.

In een schuilkelder op het Wilhelminaplein werd door een rechercheur een stuurstang van een rijwiel gevonden. Na deze raadselachtige vondst stelde de politieman een onderzoek in en vond op Marie Pompoen een fiets zonder stuurstang. Het een en ander paste bij elkander en een aangifte van een vermiste fiets completeerde de keten. De dader is voorlopig nog onvindbaar.

SCHOENEN.

Na het binnenkomen van een aangifte van diefstal van enkele paren herenschoenen uit een winkel, werden bij een werkman op Normandie, twee paar nieuwe schoenen aangetroffen, die klaarblijkelijk even over de stenen gescheurd waren om ze als gebruikt te doen voorkomen. De rechercheur trapte er niet in en ook de bewering van den verdachte, dat hij de schoenen enkele jaren voor zijn broer in bewaring had, geloofde men niet. Spoedig kwam de aap uit de mouw, nadat merken en nummers waren gecontroleerd. De verdachte verblijft ten politieburele in bewaring.

BONAIRE.

WIJZIGING VLIEGDIENST.

Ten overvloede geven wij nog even de nieuwe vliegregeling op Bonaire.
Maandag 9.30 uur, Donderdag 9.30 en 15.30 uur.
De postsluiting is respectievelijk om 8.30 en 13.30 uur.

ARUBA

AUDIENTIE GOUVERNEUR.

Zijne Excellentie de Gouverneur van Curaçao zal morgen (Woensdag) audiëntie verlenen des morgens 10 uur in de Raadzaal te Oranjestad.

Zij, die hun opwachting bij Zijne Excellentie wensen te maken, gelieven zich nog heden ten kantore van den Gezaghebber te doen inschrijven.

EMMASTAD.

WACHTDIENSTEN.

Dinsdag, 6 Mei 1941.

Telegram Afdeling: Hr. Nukoop, tel. 832, Negropont 101.
Shipping & Supplies: Hr. Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling: Hr. Karsch, tel. 440, Hendriklaan 9.

SPORTCLUB „ASIËNTO".

Hockey.

Donderdag, 8 Mei as., wedstrijden tegen het reserve-team van de Engelse militairen. Aanvang **16.50 uur precies.**

Opstelling „Asiënto":
De Ridder (captain)
De Vrij Bakker
v.d. Vijver Kwestro Polver
v. Doorninck De Mol Hartgers
v. Doeland Broek
Reserves: Kogeler, Van Wezel, Van Zanten, Henegouwen.
Scheidsrechters: J. de Boer en Van Manen.
Afschrijvingen slechts bij uiterste noodzaak vóór Woensdagavond aan Hr. De Ridder (tel. 616 en 856).

VERLOREN:

Een vulpen, merk „Eversharp".
Tegen beloning terug bezorgen:
Julianadorp 28-A.

GEVONDEN:

Portemonnaie met inhoud.
Terug te bekomen op de Afdeling Arbeidszaken.

PROTESTANTSE JEUGDVERENIGING.

Woensdag, 7 Mei as., 19 uur sorteren van materialen voor verzending naar Engeland.

TE KOOP:

Chevrolet Master de Luxe, twoseater 1937 — No. C-1718.
Te bevragen na 16 uur.
Negropont 101, tel. 832.

BUITENLAND

DE VOETBALWEDSTRIJDEN TE COSTA RICA.

Het Congres voor het voetbalkampioenschap van Middel-Amerika maakte de volgorde bekend van de te spelen wedstrijden, welke als volgt is:
8 Mei: Curaçao — Panama
10 Mei: Costa Rica — Nicaragua
11 Mei: Costa Rica — Panama;
Curaçao — Salvador.
13 Mei: Nicaragua — Salvador
Curaçao — Costa Rica
15 Mei: Salvador — Panama
Curaçao — Nicaragua
18 Mei: Panama — Nicaragua
Costa Rica — Salvador

De sportdelegatie van Panama is thans te San José gearriveerd (San Josá, C.R. (AP) 5.5).

VLEESCHAARSTE IN FRANKRIJK.

De Franse Minister van Voorraadvoorziening Jean Achard, die Zondag te Clermont Ferrand sprak, zeide dat Frankrijk een kwart van het vee gedurende de winter heeft verloren en noemde de vooruitzichten voor Mei en Juni wat vlees betreft, „tragisch". Volgens Achard zou het verlies van vee voortdurend toenemen, hetgeen komt door gebrek aan voedsel. Hij schatte, dat het gebruik in Frankrijk thans slechts 300.000 ton is, vergeleken bij het vroegere jaarlijkse gebruik van 1.800.000 ton. (Vichy, (AP), 5.5).

ALLERLAATSTE NIEUWS.

Berlijn maakte officieel bekend, dat men de Griekse eilanden Lesbos en Chios op Maandag bezet heeft. De eilanden worden geacht van strategische waarde te zijn door de ligging nabij de Turkse kust. Men deelde mede hoe de troepen over water zijn vervoerd.

Uit Duitse en Italiaanse berichten blijkt dat de Engelsen zowel bij Tobruk als bij Sollum thans tegenaanvallen ondernemen, welke volgens de asmogendheden alle worden afgeslagen.

In Irak is de toestand nog hetzelfde. De Engelsen bezetten Basragebied zonder tegenstand te ondervinden.

In de afgelopen nacht vielen de Duitsers wederom Belfast in Ierland aan.

Een schuilkelder werd getroffen, zodat 12 personen werden gedood. Ook werd een politiepost geraakt, waardoor zeven ambtenaren werden gedood. Bij de aanval in de nacht van Zondag werden te Belfast 79 personen gedood.

De Duitsers vielen de Britse eilanden op grote schaal aan. Clydeside was het hoofddoel. Ook Merseyside werd hevig aangevallen. Zeven Duitse vliegtuigen werden door de Britse gevechtsvliegtuigen neergeschoten.

De aanvallen van de Engelsen op het Rijngebied werden met sterke formaties bommenwerpers uitgevoerd. Vooral Manheim had door de aanval te lijden.

Ook Frankfijrt am Main werd hevig aangevallen. In beide steden werden grote branden waargenomen. De dokken te Boulogne en Cherbourg werden ook aangevallen. Bij daglicht werden gisteren aanvallen op de vijandelijke scheepvaart uitgevoerd. In de nacht werd de haven van St. Nazaire werd aangevallen.

In Noorwegen werden bij Stavanger de vliegvelden gebombardeerd. De hangars werden getroffen en grote branden veroorzaakt. Van al de bovengenoemde uitgebreide luchtaanvallen kwamen de Britse vliegtuigen zonder verliezen veilig terug.

Uit Vichy wordt gemeld, dat ook Pétain de stad verlaten heeft en per trein vertrokken is naar de Riviera naar zijn verblijfplaats Villeneuve te Loubet. Aangezien Darlan naar Parijs is, is de stad Vichy thans verlaten door den Chef van Staat en den Vice-Premier. In sommige kringen vroeg men zich af of Pétain misschien een ontmoeting zou hebben met vertegenwoordigers van de naburige landen.

NEDERLANDERS VERGADEREN.

Dag en nacht herdenkt de wereld, dat de vuigaard zoveel landen en volken ongelukkig heeft gemaakt in de laatste twee jaren. Het ligt voor de hand, dat waar Nederland een dezer is, vooral deze week het denken van al wat Nederlander is — en die naam waardig — teruggaat naar de 10e Mei. In verband hiermede, meende de Redactie van „Dagblad Amigoe di Curaçao", daartoe welwillend in staat gesteld door de Gouvernementspersdienst, deze week als feuilleton een rede te geven van Overste G. J. Sas, welke deze oud-militair-attaché der Nederlandse Regering ten Duitsen hove, in New York onlangs gehouden heeft. Hier is zij:

Op 5 Maart 1941 werd de eerste vergadering van de Nederlandse Kring te New York gehouden. Deze vergadering werd bijgewoond door 1016 Nederlanders, die de grote, met rood wit en blauw versierde zaal van het Astor Hotel geheel vulden. Op het podium was een groot portret van H.M. de Koningin geplaatst, terwijl een schematische kaart van Nederland opgehangen was om het den toehoorders gemakkelijker te maken de beschrijvingen van de krijgsverrichtingen in Nederland te volgen.

De leiding van de vergadering berustte bij Mr. A. E. D. v. Saher, voorzitter van de Nederlandse Kring.

Het gesprokene in de vergadering werd uitgezonden via WRUL, de Wereld Radio-Omroep in Boston, Amerika.

De Nederlandse Kring had kennis gegeven van de omroep aan: H.M. de Koningin te Londen, H.K.H. Prinses Juliana te Ottawa, Z.K.H. Prins Bernhard te Londen, Z.E. den Minister van Buitenlandse Zaken te Londen, de Gouvernementen van Nederlands-Oost-Indië, **Curaçao** en Suriname, de Nederlandse Kolonies in Canada, Londen, Buenos Aires, Stockholm, Lissabon, Athene, Zuid-Afrika, de Nederlandse Kamer van Koophandel te San Francisco.

De vergadering werd geopend met het Wilhelmus, gezongen door Mej. Jeanne Droogé, gevolgd door het God bless America, gezongen door den Nederlandsen zanger Leo Fuld.

Mr. A. E. D. v. Saher opende de vergadering en begroette alle aanwezigen en luisteraars, in het bizonder Zijne Excellentie van Gauwelaert en den heer Alexis, voormalig Oostenrijks gezant in Den Haag.

En thans is het woord aan Overste Sas, u allen reeds welbekend uit het aan hem gewijde artikel in het nieuwe Nederlandse orgaan, „the Knickerbocker Weekly". Ik vestig hierdoor nogmaals uw aller aandacht op dit orgaan, hetwelk als een krachtige uiting van nationale kracht beschouwd mag worden.

Daarna gaf hij het woord aan Overste Sas, die met een hartelijk applaus ontvangen, de volgende rede uitsprak:

De Duitse invasie in Nederland.

„Op vererend verzoek van de Nederlandse Kring te New York zal ik hedenavond spreken over het onderwerp, dat ons allen zozeer ter harte gaat, „de Duitse invasie in Nederland". Het is mijn bedoeling, als inleiding, enkele grepen te doen uit de voorgeschiedenis, waarbij ik als militair-attaché bij de Nederlandse Legatie te Berlijn, nauw betrokken was en u vervolgens een schets te geven over de heroïsche strijd van ons land in de dagen van 10 tot 15 Mei. Tenslotte hoop ik nog het een en ander te kunnen vertellen van hetgeen daarna onzerzijds is geschied om de strijd tegen den overweldiger voort te zetten, in het bizonder in militair opzicht.

In 1936 werd ik voor de eerste maal als militair-attaché aan de Nederlandse Legatie in Berlijn verbonden, waarbij ik in de gelegenheid was waardevolle connectie aan te knopen. De na de bekende conferentie in München steeds dreigender wordende internationale omstandigheden, gaven der Regering aanleiding mij in April 1939 opnieuw naar Berlijn te zenden, zulks in de hoop, dat ik van mijn relaties aldaar een goed gebruik zòu kunnen maken ten dienste van ons Vaderland.

Op 17 April 1939, kort voor Hitlers verjaardag, arriveerde ik in Berlijn, waar ik logeerde in het bekende Hotel Excelsior. Ik bemerkte onmiddellijk, dat gedurende de laatste twee jaren de houding tegenover den vreemdeling zeer was veranderd. Vroeger kon een buitenlands officier zich zonder enig bezwaar in het publiek vertonen, thans echter trof mij de bepaald vijandelijke houding, in het bizonder van de zijde der drommen Nazies, die aan de vooravond van Hitlers verjaardag de enorme zalen van genoemd hotel vulden.

Op 20 April 1939, Hitlers geboortedag, vond een grootse parade plaats, zoals ik nog nooit te voren ergens had gezien. Het defilé van ongeveer vijftig duizend tot zestig duizend man duurde ongeveer vijf uur. Nadat ongeveer vierhonderd vliegtuigen over ons waren gevlogen, begon de eigenlijke parade. Het ene regiment infanterie na het andere trok voorbij in de bekende Duitse paradepas, gevolgd door marine-troepen en personeel der luchtstrijdkrachten, waarbij zich voor het eerst enige bataljons parachutisten in hun karakteristieke uniformen bevonden (speciaal soort helmen, overalls en een parachute). Deze parachutisten, die alsdan voor de eerste maal in het openbaar verschenen, werden door de bevolking uitbundig toegejuicht.

Daarna volgden regimenten cavallerie en tenslotte in eindeloze colonnes gemotoriseerde infanterie-divisies en aan het einde tot dusverre onbekende typen zwaar geschut.

Met zichtbaar genoegen aanschouwden Hitler en zijn Generaals het voorbij trekken van deze machtige militaire machines. De stemming der militaire-attaché's was echter heel wat minder enthousiast.

Het eigenaardige was, dat, geheel in strijd met de bestaande gewoonte, aan de militaire attaché's ditmaal geen lijst werd overhandigd van de voorbij marcherende troepen. Niettemin wisten wij toch, welke eenheden aan de parade hadden deelgenomen, omdat de Duitsers, teneinde een juiste opstelling der troepen te verzekeren, de nummers van de diverse regimenten met witte verf op de straten hadden aangegeven. Een van onze jongere collega's, die uitgezonden was om de regeling gade te slaan, slaagde erin verschillende notities te maken.

Het was duidelijk, dat deze zo grootse opgezette parade meer was dan een gewoon militair schouwspel en een niet te miskennen antwoord inhield op het Engels-Pools verdrag, dat door Chamberlain was gesloten op 31 Maart 1939. Het betekende tevens het begin van het steeds dreigender gevaar voor Polen.

Het publiek werd voortdurend meer in de oorlogsstemming gebracht door een daarop volgende, vrijwel even grootse parade voor Prins Paul van Joegoslavië en de revue over het uit Spanje terugkerende „Legioen Condor".

Al spoedig daarna bleek, dat in het geheim voortdurend reservisten onder de wapenen werden geroepen en voor een militair deskundige was het onmiskenbaar, dat zeer spoedig de oorlog zou beginnen.

Begin Augustus 1939 was het naar mijn mening overduidelijk, dat de spanning tussen Duitsland en Polen zonder enige twijfel aan het einde van die maand moest leiden tot een hevig conflict, terwijl nadere tekenen er op wezen, dat ongeveer 26 Augustus de oorlog zou uitbreken. Later bleek, dat dit inderdaad de bedoeling was geweest.

Na het uitbreken van de oorlog met Polen ontving ons Gezantschap een nota, inhoudende het verbod om te vliegen over een bepaald gebied nabij Dantzig. Dit bericht was gedateerd 1 September, maar het was duidelijk, dat de oorspronkelijke datum 26 Augustus was, **welke datum onvoldoende was uitgeradeerd,** en waarover men de datum van 1 September had getikt. Naar verluidde, was Hitler op het laatste moment van gedachte veranderd en had de aanval voor enige dagen uitgesteld.

Op 1 September, de dag, waarop Hitler Polen de oorlog had verklaard, ging ik afscheid nemen van mijn Poolse collega's; Kolonel Szymanski, de doyen der militaire attaché's, was in het bizonder een groot vriend van mij. Zij waren reeds in de Legatie geïnterneerd omringd van de Gestapo, welke mij en enkele collega's met wantrouwende blikken opnam en eerst na enige onderhandelingen toeliet.

Acht maanden later was ik in dezelfde droevige positie, als mijn Poolse vrienden toen waren.

Wordt vervolgd.

Vaticaan in Oorlogstijd.

Met de bezetting van Griekenland, welke zo goed als voltooid is, is een nieuwe episode uit deze wereldoorlog afgesloten en heeft Duitsland 13 landen bezet. En hoeveel episodes zullen nog komen, eer het vrede is?

In zijn Paasboodschap heeft Zijne Heiligheid de Paus gezegd, dat er nog niet het minste uitzicht op vrede is. Ook de uitingen der staatslieden zijn pessimistisch: alleen Hitler weet telkens vooruit te voorspellen, dat binnen een korte tijd de oorlog is afgelopen: maar telkens hebben zijn voorspellingen gefaald.

Ofwel Hitler heeft opzettelijk zijn mensen voorgelogen, ofwel hem ontbreekt absoluut de juiste kijk op de dingen en wel in het bijzonder de kracht en het taaie uithoudingsvermogen zijner tegenstanders. Het schijnt een oorlog te worden niet van het grootste aantal successen, maar wie het het langst uit kan houden en zo beschouwd, mogen we niet vergeten 1) de geweldige materiële macht, welke de Verenigde Staten leveren kunnen, en 2) het taaie uithoudingsvermogen en het hoge moreel van het Engelse volk.

Europa zal dus nog lang moeten lijden en wel zonder dat er in dit lijden veel hulp en verlichting zal kunnen gebracht worden.

We kregen dezer dagen kennis van twee merkwaardige berichten hierover. Op de eerste plaats een staat, nl. van de werkzaamheden van het Vaticaanse bureau voor krijgsgevangenen en op de tweede plaats een brief van de gezamenlijke Franse bisschoppen.

Vaticaans Informatiebureau had weinig succes.

Van het Vaticaan kregen we te horen, dat slechts 12% van de verschillende informaties naar krijgsgevangenen met succes worden bekroond. En in totaal had dit Vaticaans bureau 60.000 aanvragen gekregen rechtstreeks; doch wanneer er bij gerekend worden de aanvragen, die via de bisdommen lopen, dan loopt het aantal aanvragen tot over de twee honderd duizend.

De arbeid van dit bureau begon in 1939 en men heeft het personeel verschillende malen moeten uitbreiden. Dit oorlogswerk van het Vaticaan is niet nieuw, daar ook in Wereldoorlog I het Vaticaan een dergelijk informatiebureau had, en een rijkdom van ondervinding uit die dagen doet thans goede diensten.

Het bureau staat onder leiding van Bisschop Alexander Evreinoff, die van Slavisch-Byzantijnse ritus is, al jaren in het „Russicum" te Rome woont en diplomatiek geschoold is (voor zijn overgang tot de R.K. Kerk was de huidige Bisschop gezantschaps-secretaris op de Russische legatie te Constantinopel). Zodoende werd de Bisschop, wiens bezigheden bestaan uit het wijden van priesters voor alle Byzantijnse ritussen in West Europa, al spoedig ook benoemd tot attaché aan het Pauselijk Staatssecretariaat in de afdeling voor buitengewone kerkelijke aangelegenheden, en was ook een tijd lang verbonden aan het Pauselijk gezantschap te Parijs.

Mons. Evreinoff kreeg in 1939 de leiding van dit opspeurbureau. Hij was daar zo geschikt voor, omdat hij 15 talen vlot spreken en schrijven kan en er een nog groter aantal zich best behelpt. De Bisschop is een beminnelijk mens, die vóór de oorlog elke dag zijn trammetje pikte om van het „Russicum" naar het Vaticaan te reizen. De verdere functies van dit bureau zijn meest aan religieuzen uit verschillende Romeinse kloosers en conventen toevertrouwd.

Verder dames en meisjes van de Katholieke Actie. De gehele staf bestaat uit meer dan 100 personen.

De goede zijde van de oorlog.

Ook de brief van de Franse Bisschoppen geeft een beeld van het lijden in deze oorlogscrisis. Zware zorgen hebben deze bisschoppen over de toekomst, maar zij blijven toch vol moed, omdat zoveel lijden niet te vergeefs kan zijn, zoals ze zeggen.

Het is de gewoonte, dat de Franse Bisschoppen jaarlijks te Parijs bijeenkomen tot vaststelling van een gezamenlijk herderlijk schrijven. Dit jaar echter moesten twee vergaderingen worden belegd, een te Parijs in Januari en een te Lyon in Februari.

De brief van Lyon is slechts een uitbreiding van de Parijse brief.

De brieven spreken over de „wonden van ons bloedend, lijdend en overrompeld vaderland" en verklaren, dat „de bisschoppen zware zorgen hebben voor de toekomst, maar niet ontmoedigd zijn". De hoop op een geestelijke wedergeboorte is hun bijgebleven. De motieven, waarom zij in het verleden hoopten, zijn nog steeds gebleven; en een zo groot aantal offers kan niet te vergeefs zijn gebracht. Reeds zijn de vruchten zichtbaar en staan de zielen open voor het Goddelijk licht; enkele wetten betreffende de euwige moraal zijn reeds hersteld en het terrein van sociale hulp is belangrijk uitgebreid. Tenslotte wijden in de verre kampen talrijke krijgsgevangenen zich aan overweging en gebed.

Maar het persoonlijk lijden van de Franse Kerk doet haar niet vergeten het lijden van de Kerk over de gehele wereld en daarom willen de Bisschoppen delen in de gevoelens en angsten, welke het Vaderlijk hart van den Paus vervullen.

En na hun aanhankelijkheid te hebben geuit aan de H. Stoel, aan het gevestigde gezag van het Franse Gouvernement, sluit de brief met dank aan Zijne Heiligheid den Paus voor de geestelijke en materiële hulp, welke hij zijn verstrooiden kinderen geeft.

Echter hoe gering is deze hulp, welke het Vaticaan geven kan?

Maar niet in het minst van Naziezijde wordt deze poging tot vermenselijking van de strijd geboycot. Totalitair als de Staat moet ook de oorlog gevoerd worden met voorbijzien van alle Goddelijke en menselijke wetten.

Het is alleen te hopen, dat de overwinning, welke de geallieerden eenmaal zeker zullen behalen, voor de Duitsers niet even totalitair zal zijn als de oorlog, welke zij hebben gevoerd.

Wij hopen, dat dan de wereld moge bezield zijn geworden van de schone gedachten, welke de dezer dagen overleden Cardinaal Kaspar, Aartsbisschop van Praag, tot uiting bracht, toen de Münchener overeenkomst indertijd tot stand kwam: „Ik bid, dat de pogingen tot vrede, welke dit verschrikkelijke offer vragen, bekroond mogen worden met een blijvend succes. Maar zal dit niet zo zijn, dan wil ik den Almachtige bidden om vergiffenis te schenken aan al diegenen, die dit onrecht den volke van Tsjechoslowakije hebben aangedaan".

ARUBA

MILITAIRE SPORT OP ARUBA.

Evenals dit op Curaçao het geval is, ontstaat er op Aruba een toenemend streven om te komen tot een meer intensieve en goed georganiseerde sportbeoefening in het biezonder bij de militairen. In voorbereiding van een geregelde competitie zijn tussen de verschillende militaire afdelingen van het garnizoen en van de Q.O.C.H. reeds meerdere onderlinge voetbalwedstrijden gehouden.

Teneinde de praestaties van de militairen ook op ander sportgebied te kunnen beoordelen, nam de garnizoenscommandant, Kapitein G. H. v.d. Spek het initiatief tot het organiseren van sportwedstrijden in het kamp Savaneta op 28, 29 en 30 April, waarbij alle militairen van het eiland tot deelname waren uitgenodigd. Aan deze sportwedstrijden was tevens nog verbonden een voetbalwedstrijd tussen het beste elftal van the Q.O.C.H. en van de Nederlandse militairen.

Onmiddellijk lieten vele deelnemers zich inschrijven. In het biezonder was veel belangstelling van de zijde der in opleiding zijnde schutters, hetgeen even een kleine complicatie opleverde, daar de lessen moesten doorgaan. De leiding en de organisatie waren evenwel bij den Sergeant-Majoor der Mariniers J. B. C. Ruiter in goede handen en kleine moeilijkheden waren snel opgelost.

Op Maandag en Dinsdag werden de vóórwedstrijden en semi-finales gehouden, welke een vlot en geanimeerd verloop hadden. Vele schutters bleken goede aanleg voor sportbeoefening te hebben en bereikten ondanks hun nog vrij korte training goede resultaten, behalve bij het touwtrekken, waar tegen een ploeg van de zwaarste en meest gespierde mariniers en een ploeg massale leden der militaire Politie voor hen niets te bereiken viel.

Over het geheel bleken de mariniers het beste getraind te zijn.

Dinsdag werd besloten met de voetbalwedstrijd.

Vóór de rust speelden de Nederlandse Militairen met wind tegen. Het spel ging gelijk op en doelpunten werden niet gemaakt, al ontstonden dikwijls spannende momenten.

Na de rust vertoonden de Schotten onder leiding van Corporal Camik hun beter samenspel. Het voordeel van de wind ging voor de Nederlanders te niet, doordat de laagstaande zon tegen was. Al spoedig ontstonden enkele aanvallen, welke aanvankelijk stuitten op de Nederlandse achterhoede, waarbij de vrijwilliger S. Oviedo opvallend goed werk leverde, evenals de spil J. Kelkboom, doch tenslotte eindigde in een tweetal doelpunten.

De daarop volgende reactie bracht na een goed georganiseerde aanval en een kopbal van midvoor S. Fingal de stand op 2—1, in welke stand geen verandering meer kwam.

De finales der wedstrijden hadden Woensdagmiddag plaats.

Ondanks het vroege en warme uur van aanvang, nl. 14 uur, was er zeer veel belangstelling. Onder de aanwezige burgerlijke en militaire autoriteiten waren o.a. op te merken de Heer en Mevrouw Wagemaker.

Na afloop, en alvorens over te gaan tot het uitreiken der prijzen, hield Kapitein Van der Spek een korte toespraak, waarin hij de aanwezige burgers dankte voor hun belangstelling en waarbij hij wees op de grote waarde van een sportbeoefening onder goede leiding op een zo klein eiland als Aruba, waar zo weinig afleiding en goede ontspanning te vinden is. Hij stelde de oprichting van een Militaire Sportvereniging in het vooruitzicht.

Deze toespraak werd in het Engels herhaald, waarna Mevrouw Van der Spek de prijzen aan de winnaars uitreikte.

Bereikbare resultaten:

100 m. snelloop: 1. Schutter Blijden 12.1 sec.; 2. Schutter Molina 12.2 sec.; 3. Mar. 1 Baan 12.4 sec.

400 m. snelloop: 1. Schutter Blijden 60.1 sec.; 2. Schutter Constantia 61.8 sec.; 3. Mar. 1 Baan 62. sec.

Verspringen met aanloop: 1. Mar. 2 Schakel 5.715 meter; 2. Mar. 1 Baan 5.68 meter; 3. Schutter Blijden 5.61 meter.

Hoogspringen met aanloop: 1. Schutter Richardson 1.60 meter; 2. Mar. 2. Schakel 1.50 meter; 3. Schutter James 1.50 meter.

Polstok verspringen: 1. Mar. 2 Schakel 8.02 meter; 2. Mar. 1 Baan 7.99 meter; 3. Mar. 1 Bekhoven 7.60 meter.

Kogelstoten: 1. Mar. 1 Vlieger 9.95 meter; 2. Brig. Mil. Pol. Steenbakkers 9.82 meter; 3. Mar. 2 Schakel 9.61 meter.

Handgranaat werpen: 1 Vrijwilliger Bgw. Aruba Acosta; 2. Schuter Baptist; 3 Schutter Gomez.

2000 meter Veldloop met hindernisbaan: 1. Schutter B. Tromp 8 min. 2 sec.; 2. Pte Conolby Q.O.C.H. 8 min. 7.2 sec.; 3. Schutter Constantia 8 min. 9 sec.

Touwtrekken: 1. Detach. Mariniers; 2. Milit. Politie.

Uitslag Voetbalwedstrijd: the Queens Own Cameron Highlanders — Nederl. Militairen 2—1.

Artikel 32 der Curaçaose Staatsregeling.

In antwoord op de bezwaren van de Staten naar aanleiding van de toepassing van artikel 32 der Curaçaose Staatsregeling, kwam van de zijde van het Bestuur het volgende antwoord:

De toepassing van artikel 32 der „Curaçaose Staatsregeling" bij de doorvoering van de regeling opgenomen in de publicatiebladen nos. 17, 18 en 19 van dit jaar diende voornamelijk om de nodige voortvarendheid te betrachten en zodoende te voorkomen, dat door het ontijdig bekend worden der voorgenomen maatregelen, belangrijke bedragen voor 's Lands middelen zouden verloren gaan. Uiteraard vereist de vaststelling ener landsverordening meer tijdsduur en vergroot daardoor de mogelijkheid van ontijdige bekendwording.

Teneinde de bevolking in staat zich tijdig op de onverwachte doorgevoerde en de voorgenomen maatregelen in te stellen, was het noodzakelijk haar door middel van de plaatselijke bladen voor te lichten. Indien het gebruik al mocht bestaan, dat van aan de Staten gerichte stukken geen mededeling wordt gedaan, alvorens deze gedrukt en aan de leden rondgedeeld zijn, vertrouwt het Bestuur, dat de inbreuk op deze gewoonte door de noodzakelijkheid der voorlichting voldoende wordt gerechtvaardigd.

Ofschoon het Bestuur voorshands van mening is, dat, zowel om redenen van administratieve aard als omdat het niet wel mogelijk en ongewenst is uitgaven buiten de begroting te brengen, op het daartoe strekkend voorstel der Afdelingen niet kan worden ingegaan, wil het nochthans daartegenover niet geheel afwijzend staan, zolang het niet een volledig en duidelijk inzicht in de bedoelingen der Afdelingen heeft verkregen. Het zal deswege op prijs gesteld worden, indien de Afdelingen in haar eindverslag omstandig zouden willen mededelen op welke wijze zij gedacht hebben, dat de verschillende daartoe bestemde inkomsten ten bate van het fonds zullen worden gebracht en wanneer en langs welke procedure de baten van het fonds aan de Rijksbijdrage en de dekking van eventuele tekorten zullen ten goede komen. In het bizonder behoeft de zinsnede „Telkens kan dat beslist worden wat daaruit genomen wordt voor Rijksbijdrage en wat tot dekking van eventuele tekorten" verduidelijking, daar uit het voorlopig verslag niet blijkt, welke voorwaarden vervuld moeten zijn om de beslissing te nemen.

Ten aanzien van het te volgen financieel beleid, daaronder begrepen de belastingpolitiek, moge voorshands worden volstaan met te verwijzen naar de rede, waarmee ondergetekende (de Gouverneur) op 1 April ll. de zitting der Staten heeft geopend, de bij de Staten aanhangige begrotingsontwerpen en de memorie van toelichting van het onderwerp.

Een volledige ontplooiïng van het financiële beleid kan nog niet worden gegeven, omdat terzake nog overleg wordt gepleegd met de Nederlandse Regering en het Bestuur bovendien eerst de werking der doorgevoerde verhogingen in de praktijk wil gadeslaan. Te zijner tijd zal hierop nader worden teruggekomen.

De meerdere opbrengst der doorgevoerde verhogingen wordt voor het lopend dienstjaar als volgt geraamd:

10% van alle daarvoor in aanmerking komende heffingen op f. 558.000.—;	
verhoging van de douanerechten op goederen, waaraan een weeldekarakter niet kan worden ontzegd	f 1.168.000.—;
25 opcenten op de winstbelasting op	f 340.000.—;
25 opcenten op de inkomstenbelasting op	f 50.000.—;

FEUILLETON

DE MOORDENAAR VERMOORD.

42).

Als we nu mogelijkheid I aanvaarden als de waarschijnlijkste, gesteund door de meeste verklaringen, moeten we ook enkele feiten aanvaarden, die er uit voortkomen. Om te beginnen: als de misdaad begaan is om kwart over een kan de moordenaar de trein niet verlaten hebben en de vraag rijst: waar is hij? En wie is hij?

Laten we eerst zorgvuldig de getuigenissen onderzoeken. We horen het eerst van het bestaan van dien man — den kleinen donkeren man met een vrouwenstem — van den Amerikaan Hardman. Hij zegt, dat Ratchett hem aannam om naar hem uit te kijken. Er is geen ander getuigenis om dit te steunen; we hebben alleen Hardmans woord er voor. Laten we vervolgens de vraag onderzoeken: Is Hardman degeen, dien hij voorgeeft te zijn — de employé van een New Yorks detective-bureau?

Wat naar mijn idee zo interessant is in dit geval, is, dat we geen faciliteiten hebben, die de politie heeft. We kunnen geen van deze mensen de bona fides onderzoeken. We moeten alleen bouwen op deductie. Dat maakt voor mij de zaak veel interessanter. Er is geen routinewerk. Het is alles een quaestie van intellect. Ik vraag me af: kunnen we Hardmans bewering omtrent zijn beroep accepteren? Ik wik en weeg en antwoord: „Ja". Ik ben van mening dat we Hardmans bewering omtrent zijn beroep kunnen accepteren.

— U vertrouwt op de intuïtie — een zogenaamd voorgevoel? zei dr. Constantine.

— Volstrekt niet. Ik overweeg de mogelijkheden. Hardman reist met een valse pas; dat maakt hem dadelijk tot een voorwerp van wantrouwen. Het eerste wat de politie zal doen als ze op het toneel verschijnt is Hardman aanhouden en telegraferen of zijn verklaring omtrent zichzelf waar is. In het geval van vele van de reizigers zal het moeilijk zijn, hun bona fides te bewijzen; in de meeste gevallen zal het waarschijnlijk niet geprobeerd worden, vooral daar er niets verdachts met hen annex is. Maar in Hardmans geval is het eenvoudig. Of hij is degeen waar hij zich voor uit geeft, of hij is het niet. Daarom zeg ik dat alles zal blijken in orde te zijn.

— Spreekt u hem vrij van verdenking?

— Volstrekt niet. U begrijpt me verkeerd. Ik weet niet beter of iedere Amerikaanse detective kan zijn eigen redenen hebben om Ratchett te willen vermoorden. Neen, wat ik zeg is dat ik denk dat we Hardmans eigen verslag kunnen aanvaarden. Dat verhaal dus, dat hij vertelt: dat Ratchett hem uitgepikt en aangesteld heeft, is niet onwaarschijnlijk en is vermoedelijk — hoewel niet zeker natuurlijk, waar. Als we het aanvaarden als klaar, moeten we zien of er een bevestiging voor is. We vinden die op enigszins onwaarschijnlijke plaats — in de getuigenis van Hildegarde Schmidt. Haar beschrijving van den man in wagon-lits-uniform klopt precies. De knoop, door mrs. Hubbard in haar coupé gevonden. En er is nog een daarbij aansluitende bewering, die u misschien niet hebt opgemerkt.

— Wat dan?

— Het feit, dat kolonel Arbuthnot en Hector Macqueen zeggen, dat de conducteur haar coupé passeerde. Ze hechtten geen belang aan het feit, maar heren, Pierre Michel heeft verklaard, dat hij zijn plaats niet verliet behalve bij enkele bepaalde gevallen, waarvan geen hem kon brengen naar het uiteinde van de wagen, voorbij de coupé waarin Arbuthnot en Macqueen zaten.

— Daarom berust dat verhaal — het verhaal van een kleinen donkeren man met een vrouwenstem, gekleed in wagon-lit-uniform — op de getuigenis, direct of indirect, van vier getuigen.

— Een kleine bemerking, zei dr. Constantine. — Als Hildegarde Schmidts verhaal waar is, hoe komt het dan, dat de werkelijke conducteur niet zei, dat hij haar gezien had, toen hij kwam op mrs. Hubbards bellen?

— Dat is verklaard, geloof ik. Toen hij naar mrs. Hubbard ging, was de kamenier binnen bij haar mevrouw.

Toen ze tenslotte naar haar eigen coupé terugging, was de conducteur bij mrs. Hubbard.

Monsieur Bouc had met grote moeite gewacht tot zij klaar waren.

— Ja, ja, mijn vriend, zei hij ongeduldig tegen Poirot.

— Maar terwijl ik je voorzichtigheid bewonder, je methode om maar één stap tegelijk vooruit te gaan, doe ik je opmerken dat je het kardinale punt nog niet hebt geraakt. We zijn het allen er over eens, dat die persoon bestaat. De vraag is: waar is hij naar toe gegaan?

Poirot schudde vermanend zijn hoofd.

— Je dwaalt. Je wilt de wagen vóór het paard spannen. Voor ik me afvraag: „waar is die man gebleven?" vraag ik mezelf: „heeft die man werkelijk bestaan? omdat, zie je als die man een verzinsel is — een fantasie — hoeveel te makkelijker om hem te laten verdwijnen! Dus tracht ik eerst vast te stellen, dat er werkelijk iemand van vlees en bloed is.

— En gekomen tot het feit, dat hij er is, eh bien, waar is hij nu?

— Daar zijn mijn twee antwoorden op, mon cher. Of hij is nog verborgen in de trein op zo'n buitengewoon ingenieuze manier, dat we die niet eens kunnen bedenken, of anders is hij om zo te zeggen, twee personen. Dat wil zeggen, hij is en zichzelf — de man gevreesd door Ratchett — én een reiziger in de trein, zo goed vermomd, dat Ratchett hem niet herkende.

— Dat is een idee, zei monsieur Bouc, terwijl zijn gezicht opklaarde. Toen betrok het weer. — Maar er is één bezwaar...

Poirot nam hem de woorden uit de mond.

— De lengte van den man, wou je zeggen? Met uitzondering van Ratchetts knecht zijn alle reizigers grote mannen — de Italiaan, kolonel Arbuthnot, Hector Macqueen, graaf Andrenyi. Wel, dan blijft ons de knecht over — geen waarschijnlijke onderstelling. Maar er is nog een mogelijkheid. Denk aan de vrouwenstem. Dat geeft ons een keuze van alternatieven. De man kan vermomd zijn als een vrouw, of, alternatief, kan hij een vrouw zijn. Een lange vrouw, gekleed in mannenkleren, zou klein lijken.

Wordt vervolgd.